

DÜSEVNI LISZT

Šimon Milač gim. profesor
Murska Sobota Zvezna ul. 349.

Mészecsne verszke novine.

Vu Iméni překmurszke evang. sinyorije reditel
i vödávnik: FLISZAR JÁNOS, Murska Sobota.

Rokopiszi sze morejo v Puconce posilati.

Csek racsuna st. 13,586; imé „Düsevní líst“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönsztvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplacsilo

gorivzeme vszäki evang. dühovnik i vucitel.

1530—1930.

„... i mí verjemo, zato i gucsimo.“
(II. Kor. 4, 13 b.) Med stirisztölêtnicami
historije reformácie szmo prisli k-stirisztô-

Pred 400 létmi, 1530. juniusa 25-ga
szo ôszvetno goriprecsteli nase vere gláv-
ne artikuluse, steri sze Augsburgsko vere-
vadlúvanye zovéjo.

Vu etom verevadlúványi szo vküp-

Augsburgskoga vere vadlúványa ôszvetno goricstenyé 1530. juniusa 25-ga.

lêtnomi jubileumi onoga zmo'znoga zgo-
dovinszkoga dogodtka tüdi, ka szo 1530-
ga na Augsburgskom orszacsksom gyülêsi
nasi ocsáci szvojo vero plszmeno vadlú-
vali pred vesz szvétom.

szklenoli z-csüdnov môdrosztjov i szvet-
losztjov Krisztusove cêrkvi veliki reformá-
tor, dr. Luther Márton i nyegovi pomocs-
nicke vu Nôvom Zákoní gorizamerkano
bo'ze vcsenyé.

Z-isztinszkoga ogvüsanya vernosztjov sze mámo dr'zati k-etomi verevadlúványi, stero vadlúványa právo bívoszt, Bogá i csloveka medszebno razmero verno k Jezusovomi vcsenyê na grünti evangelioma brez drügacsanya posztávi pred nász; pôleg steroga vervajôcsi cslovek vszigdár z detinszkov zahválnosztjov, vüpaznosztjov i lübéznosztjov direktno lehko prisztáple k-szvojemi Nebeszkomi Ocsi, escse té tûdi, csi je v-grêh szpadno, ár niscse drügi nemre odpüsztiti lüdém grêhe, jedino li zvelicsanye dávajôcsi milosztiven Bôg, k-steromi nega drügoga szredbenika, kak Goszpon Jezus Krisztus.

Z-punim ogvüsanyem sze dr'zimo k-Augsburgskomi verevadlúványi, ár eto od szpravicsanya csloveka tô vcsi na grünti evangelioma: ka sze cslovek zvelicsa po veri zobszton z Bo'ze miloscse po odküplényi Jezusovom. Nega tak nikoga, ki bi sze za vrêdnoga znao vcsiniti, szebi vöszhoditi znao, nega cêrkvi, organizácie zmo'znoszt, stera bi mogla zagvüsati, ali z gizdávov neszmilenosztjov prepovedati szpravicsanye i zvelicsanye csloveki vu Krisztusi vervajôcsemi.

Z-ogvüsanyem 'zive vere sze dr'zimo k-etomi verevadlúványi záto tûdi, ár verno k-evangeliomi tô vcsi, ka Bo'za rêcs i po

Odküpiteli zrendelüvaniva dvá sakramenta popolnoma zadosztüjejo na tô, naj sze cslovek k-Bôgi vrné i pri nyem tûdi osztáne na 'zitek vekivecsni. Ár zvôn Bo'ze rêcsi nepotrebüjemo nikšega drügoga vöoznanenýá, naj szpoznamo pôt zvelicsanya; i ár szta po Jezusi zrendelüvaniva dvá sakramenta szploh zadoszta k-vküpprikapcsenyi z-Krisztusom: ár vu szvétom krszti cslovek dá prêk z-cêla szvojo düso Jezus Krisztusi, vu Goszpodnovoj vecsêrji pa Jezus Krisztus dá szebé vervajôcsemi csloveki. Sto je pa Krisztusov i csidi je Krisztus, on nepotrebüje drügi za sakramentome povêdani pobo'zni ôpravíc.

Z-zahválnov pobo'znosztjov dr'zimo vu postüvanyi nasega verevadlúványa ono vcsenyê, pôleg steroga nega rázlocska med vernikmi; i dühovnicke szo li na safarüvanye zrendelüvani i pozváni szlugi G. Jezus Krisztusa vu obcsinsztvi ti vervajôcsi, vu szv. m. cêrkvi.

Záto ob priliki etoga ôszvetnoga szpominanya z-poníznov hválov prôti Bôgi, z-isztinszkov vernosztjov k-nasoj cêrkvi szvéto oblúbimo, ka k-Augsburgskomi verevadlúványi sztálni bodemo i osztánemo naveke. I cêrkvi Goszpôda z-vrêlov molítvov proszimo, naj nász na zdr'zánye ete oblúbe 'z-nyegovim Szvétim dühom po-

Zláta zganyar.

— Pripovêsz. —

III.

Med potüvanyem, vu szlobodnom zrâki nyemi je obráz szunce na csarno szpeklo, bocskorje szo sze nyemi raztrgali na nogaj po skrivekaj i kaményi, gvant szí je scsêsza po logáj i grmôvjí potüvajôcs, tak je prisao Zvoncsák Pista i sztano je na z-aszfaltom polajstranom pláci med velikimi cifrasztimi palacsami i zidínami, sterim je komaj do konca vido.

— No, tô je tak váras.

Csi je domá obcsüto, ka je szíromák, eti med zvisávajôcsim bogásztvom szredíni nyemi je escse bole vcagalo szrdcé i z-'zalosztjov sze napunilo. Automobilje szo kre nyega frneli, goszpodszke dáme szo nyemi z-précimbov ôcsi pogléd grô'zale i môtile. Kricsécs szo prednyega posztavili obilno zevszém okladjeni auskládi, ka je drágo i zelno. Csüdüvajôcsa nyegova düsa sze je napunila z-lármov, stera je po vilicaj

csüta. Készen vecsêr je grátao, dokecs sze je povôli naklantivao po labirintusni ednaki i szlôki vilicaj. Obrüdjéni szí je doli légao v-ednom ligeti na edno sztolico napocsínek. Vu szne ga je zíbala od vszê krajov rûmécsi, jezero féle glászov zmésanca. Na csemeren, trdi glász sze je prebûdo:

— Ka delas tû?

— Policáj je sztao prednyim z-szigurnim obrázom.

— Szpim.

— Vídím. Sztani gori i domô idi.

— Domô? Gde je moje domô. Jasz szem tühíneç.

— Nemas sztanoványa?

— V-Bihartatárki je osztalo.

— Nemodrûj. Naprê!

To prvo nôcs je v-temnici prenocsüvao. Pri vöposzlühnenyi sze je pomilo tak csedno i razmeto odgovárjajôcsi mladénec csesztniki.

— Váras vilic pomêtare najimle. Csi scsês lehko v-szlü'zbo sztôpis.

— Lepô nyim zahválim, cenjeni goszpôd.

krepi i vrédne vcsiní vu obsztojenyi k-nasim verovadlúvajôcsim ocsákom. Amen. (Z.-E. L.)

Pomôcs.

Piszao: SOSTARÉC FRANC dúhovnik v Subotici.

Na szvétí nega ni ednoga csloveka, steri nebi potrebúvao pomáganya od szvoji blízni. Szam vu szebi niscse nemre 'zivetí. Te nájmocsnési, nájbogatési túdi potrebúje szirmáke i szlabe za szébe. Zdrúge sztráni szkoron nega tak szlaboga, szirmaskoga csloveka, steri nebi mogao bli'znyemi szvojemi biti na pomôcs, na haszek. Csi je véksa i csisztésa lübéznoszt, pomôcs je túdi szvétésa i mocsnésa. Pomôcs brezi lübéznoszt je kak rô'zsa szpapéra, nema 'zitka vszebi. Goszpodin Bôg je nájvéksa i nájcsisztésa lübéznoszt i On najvise pomága vsze i vszákoga na etom szvétí, ár brezi nyegove pomôcsi zaisztino niscse nebi mogao biti niti edno minuto. Nas 'zitek je szamo té lépí i csisztí, csi zlübéznosztjov známo pomáhati i aldúvati. Brezi toga je 'zitek nikaj në vrédén. Ne 'zivémo záto, naj lépí gvant noszimo, ali naj de nam tēlo lépó mládo vövidlo. Za pēneze, za bogátsztvo túdi në vrédén 'zivetí. Te nájdragsi gvant sze raztrga, ali tá szprné. To nájlepse tēlo zvrēmenom obsztara i po szmrí je csrvjé razneszējo. Niscse je në escse vküp pôbrao szvoji pēnez i szvoja imánya i vgrob odneszao.

Nikaj tak prevecs neponizi, kak skrtlavoszt i szebicsnoszt. Taksi 'zitek, gde sze szamo za telovno radoszt, za pēneze, za szvetszki hér 'zivé, nema niksega visisega cíla, niti sztálne vrédnosztí. Sto je dobre dūse, vszígdar nájde príliko za dobro csinēnye. Sto je vdūsi prázen i mrtev, vszígdar nájde zgovor, naj nede pomágao, dobrocsinio bli'znyemi. Dobra dūsa velko radoszt nájde, csi more biti na pomôcs komi, prázna dūsa pa trpi, csi je prisziljena drúgomi na haszek biti. Goszpodin Bôg je szvétí i môder. On bi vecs dao csloveki, csi bi cslovik vecs lübéznosztí meo. Nego dosztakrát sze zakopa talentum, z-sterim bi mogli drúgomi na pomôcs biti. I Bôg vidi, ka szmo escse në zadoszta zrēli, ka bi mogli prenosziti, na dobro ponúcati veliki blagoszlov bo'zi. Záto goszpodin Bôg skrtlavomi dosztakrát szamo telko dá, ka dén za dén 'zivotári. Në je ni vrédén velkoga blagoszlova, sto miszli, ka je pēnez záto sztvorjen, naj v ladi ali vu 'zebki szpísnívi, a brati szvojemi pa nebi dao ni grosa.

Dobro csinēnye túdi zgūbi szvojo nebeszko lepoto, csi sze vrsi za héra, rekláma volo, ár té nega lübéznosztí, szamo posztoji 'zelja za dobrim glászom.

Velika je neszreca nasega lüblénoga národa, ka nescse darúvati, pomáhati. Prevecs je velika skrtlavoszt prinasz. A to vszáki more znati, ka vsze, ka mámo, pēnez, vérsztvo, vréd-

Pista je v-delo sztôpo. Priátelje szo nyemi grátali derárje i po dúgom teskom deli je zaman csteo pēneze, në szo sze nyemi jáko povno'závali vu nasinyeki povēsenoj platenoj zacski.

Hrbet ga je dosztakrát bolo od pretiranoga dela. Tá be'zécse automobile je z-boleznim szrdcom glédao. Tecsasz szi je premislávao, szpítávao, ka je notriprisao v-soförszko sôlo.

Gda je ob prvím szam szedo pri ravnácsi, ga je veliko prestimanye obszelo:

Ocsa szo mi tak pravli, ka szo vragometna kôla? Pa bogme dobre dūse vozijo v-nebeszki ország etaksa csúdna kôla.

Szvojo mestrijo je popolnoma razmo. Jáko rad je bio masini. Z-velkov radosztjöv sze je pogôdo vu vékso plácso. 'Ze je vido pred szebom cíl, tam sze je vido v-dalecsini doszégnoti. Dokecs sze je vdíljek po vilici pelao, glavô szi je doj nagno na obrácsno kolô i poszméhávao sze je. Táksega hipa sze nyemi je szenyalo. Ka nyemi je doli szpadno elegántni ledreni kapút, simléderna sapka, bôsz je sztao pri kristálynoga

potoka bre'zki i glédao je dvē bliscsécsvi sziví okē.

Z-velikov bisztrôcsöv je bē'zao med elektricsnimi vôzi automobil, na centimetre sze je ogno fiakerov, tak da sze je goszpôd szmehao nad nyim, gda je pred bankov sztano.

Pá szo ga gori szpíszali za nágloga gnánya volo. Nika ne dene, vöpresztójim. Priácsni rôk decsko szi Pista. Në, gori szi na'zgi. Havanno nyemi potisznó v-prgiscso milosztíven goszpôd.

Csi bi znao, ka je nyegov 'zitek li szamo na ednom vlászi viszo, steroa konec je kak ténka nit na Annuske rokô bio gori zoszúkani! Velka csúda, ka sze je në vtrgno.

Pista je velki obrôcs dina napihao vu zrák. Tak je csúto, ka je zadovolen cslovek Váras ga lübi, za sziná ga vze. Ali segavo sztrôszí glavô:

— Zaman je, szamo tecsasz osztánem, dokecs sze nyemi buksza nenapuni.

Vecsér je gori dao pozvati banke direktor Pisto v-piszárnico:

noszt, zdrávje i 'zítek: vsze je szamo eden talentom od Goszpôda na nász zavŭpani, naj ga dobro obrácsamo, naj delamo 'znyim bli'znyemi na pomôcs, Bôgi pa na diko. Taksí cslovik sze prevecs vkani, steri mîszli, ka vnedelo trbê delati, ár tak vecs bogátsztva szprávi. Rávno tak sze znori tîszti, kí mîszli, csi szíromákóm dá pomôcs, ka de té on ménje meo. Velike fabrike szvetszkoga glásza nedelajo po szvétkaj i nedelaj i dônok doszta bole cvetéjo, liki tîszte, stere cêlo leto dén i nôcs delajo. Bôg szkrivno vodi poszle, i cslovik je szamo skér v Bo'zi rokaj za razsŭrávanye králevszta nebeszkoga. Na példo: Eden pobo'zen cslovik z mále plácsa ali dohodka pomágao je vszîgdár szíromáke. I kak stécs szo malo meli, cêla familia je lepô tá 'zivêla brezi nevôle, tak ka szo szamî nê znali, kakse csŭdo je bilo, ka szo brezi 'zmetine, brezi dugá mogli mîszec za mîszecom, leto za letom tá preneszti. Ednôk pride eden bete'znik i právi dober cslovik, dête mi je prevecs bete'zno, daj meni pêneze za vrásztvo i Bôg te blagoszlovi. Te pobo'zen sze szpozábo iz-bo'zega zákona i ercsé, ka nemre pomágati zdâ, ár nyim pênez szamo do 2-3 dni dojde. Bete'zen szíromák odide i nedobi pomôcsi za szvoje prevecs bete'zno dête. Te pobo'zen cslovik na eden pot doszta pênez vkŭp dobi. Ali té pêneze je vsze progutao i odneszao beteg i neszreca. Za edno malo szo vszi vu skripce prisli, i nê szo sze

mogli ognoti dugá, Na szlédnye právi te pobo'zen cslovik szvojoj familiji, szploj szmo na níkoj prisli To malo ka escse mámo, to je nê zadoszta ni za trí dní, ali sztoga polojno moremo dati szírmákóm, naj sze povrnê nezáj knam bo'zi blagoszlov. I tak sze je tŭdi zgodilo.

Goszpodni Bôg (Ill. Mozes 25,) je sztvôro szobotno (szvétká) leto; vszakse 7. leto je bilo Bôgi poszvecseno. Té je nê bilô szlobodno szejati, 'zeti ali gorice obrezati. I dônok je Bôg obdr'zao szvoj národ, ár je obecsao, ka vszáko sészto leto dá pôv za trí lêta. I Bôg je vôrno zdr'zao szvoje obecsanye. Nega nindri zapiszao v Szvétompîszmi, ka Bôg nebi zdr'zao szvoje rêcsi, ka bi glád bio med lŭdsztvom, ali ka bi národ sze porebero za szŭkesine volo.

Szvétopîszmo nasz vcsi, csi szírmáki dámo pomôcs, ka je tô tak, da bi Bôgi dáli i Bôg vszvojoj miloscsi jezerokrát oblôna, blagoszlovi tîsztoga, kí pomága szíromáka.

Prinasz bi sze moglo rasiriti mîslénye, ka moremo aldŭvati za pobo'zne cile, na példo, za szírotînszko deco, za szírmaske dijáke, za bete'znike, za nemocsne i za cerkvena dela. Vszaki cslovik bi 5% 10% szvojga dohodtka mogao dati za cil lŭbéznoszti, i goszpodin Bôg bi 100 i jezero krát nazáj plácsao nasemi národî. Pred Bôgom je vsze lehko. Csi bi doszta darovnitoszti bilo v nasem kráji, nas kráj bi Bôg nezgovorno blagoszlovo, nasa krajina bi bogáta i

— Scsés doszta pênez zaszlŭziti?

— Rad bi.

K-coj pripravi masin, vzemi z-szebov telko benzina, kelko je li mogôcse, ob pôlnôcsi va szilno pôt mela

— Na nyih zapoved.

V-nocsnoj tîhocsí je zbrno autó, z-velkov bisztrôcsosv szta sze vzela na dŭgo pôt.

— Csi hajôv zadrobisam v-Fiumei, jezero ráhnski dobis.

Soffôr je tô rad csŭo:

— Gda moreva tam bidti?

— Predpoldnévom ob edenâjszetov.

— Prideva, goszpodne, csi sze masin preci razpôcsi.

Notri je prikapcsó to nájvékso bisztrôcsó, bē'zali szo kre nyidva telegráfne szohê, drápao mil zemlé kazajôcsi bēli szteber. Velki lampas nyima je szvéto na dvá kraja ceszté.

Pisto cêlo pazko szo ceszté klŭcske doli zavézale, ali od zôri mao je 'ze le'zêse delo meo.

Erdécsi stráf je kázao na szpodini nébe, ka sze je grnyalo nébe prédrilo i z-blêde lile

meglé je z-môtno 'zŭtim obrázom glédao vô szunca grozno vellki tanyêr, pocsaszoma szo ga tráki opászali okôli i vdiljek po horizonti sze je lescsila gojndne szvekloszta.

Bēzao je masin brezi rŭma po z-kaményom doj zvalékivanoj gladkoj ceszti, brneo je motor i pribli'závala sze je Karszta nerodna krajina.

— Pascsi sze, pascsi — ga je opomináo banka direktor.

Nêmo je klumno na tô te omuren tŭhi cslovek. Na kôlinaj je meo mappo, rdêcsa linia je kázala gvŭsen kraj. Pri razvrêtsenyi je kaj nê trbelo pomalej ravnatî; tŭ sze pa 'ze vecs tak nede zaszta vlajôcsi krî'zopotja.

— Szedem vôra je — je pravo Zvoncsák Pista.

V-Ogulini sze je zglászo ŭtrásnyl zvon. Lepô je cinkao nyega glász po bre'znoj krajini, vu mrzlom zráki:

— Prvle tam bodemo, plemeniti Goszpon.

— Ouszme vôre hajôv tŭdi doszégneva. Decsko szí na petaj, moj szin.

blagoszlovljena posztála. Milio i milio példa jeszte, ka ki szo doszta áldovali i darúvali za szíromáke i pobo'zna dela, ka szo bili oszipani, poplavleni od bo'zega blagoszlóva, ka nyim je vérsztvo i bogásztvo nezgrúntano napredovalo, i szami szo ne znali kak, ár je to bo'za szkrivnoszt. Tò je szmèhsno mislène, csi sto miszli, ka z pènez, ali z vérsztva, ali z plácsa 'zivé. Vszí mi, od krála do szlèdnyega kòdisa z Bo'ze ròke 'zivémo. Csi Bòg scsé, on razszíple, tá raztori nase vérsztvo, na níkoj szprávi pènez, pa escse 'zitek lehko szpotere. V nasem kráji prevecs doszta talentomov jeszte, nájme pri deci. Kak je velíki bics, ka nemremo dati vsze nase bógse díjake vòvcsíti.

Mi evangelicsanje ne bi szmeli zgùbiti níti edno dète nè, nego vszakse dète, stero kolicškàj má pamet, trbèlo bi na peroti posztaviti, ka naj vu 'zítíki na vodécse meszto príde, najde szreca za rodítele i blagoszlóv za nas cèli kráj. Csi bi prinasz 200 kmetov, vszáki 100 dinarov darúvali za szíromaske decé sòlanye, to bi zsé 20.000 dinárov bilo. I csi bi drúgi túdi vszaki po szvojíj prilíki i zmo'znosztí darúvao za naso bodócsnoszt, za nase mále szíromasne díjake, miszlim, ka bi 100.000 dinárov po leti vkúp prislo. Pa csi szamo petdeszté jezér dinárov, i kelko bi sze 'zé sztém lèko zacsnolo.

Prinasz vláda 'zalosztno mislène, ka je národ nevoscseíni, ka sze bojí, ka bi eden véksi

grátao, kak je drúgi. Radújmo sze bole tomi, csi de prinasz konec tomi, ka bi nas národ szamo po 'zétvaj hodo, ka bi sze po szvétí klátáro i ka bi vszígdar szamo pod petáj drúgi lúdi bio. Nam trbè, velko lèpo bodócsnoszt. Ali je nè tò szramota, ka nasi drági brátje i nase míle szesztze sze vszakse leto zemejo na vandranje i potepanje po szvétí i da sze v'zalosztí zapojíjo, i pszújejo i szramoto nasega lúdsztva siríjo! Nè pszúvanye, nè pijancsívanye, nè vandranje, po szvétí trbè nam, nego lèpa blázena bodócsnoszt!

Mi sze vszi moremo szkrbeti za nas národ i za nyegovo bodócsnoszt. Ali kí szmo krv z krví nasega národa i kí szmo v'zivalí plod nase zemlé i szrecso nasega lúdsztva, mí kí med nasim národom scsémo 'zivetí i mrèti, vszi sze moremo zdromfati, i za edno lepso bodócsnoszt áldúvati, darovati. Sto má falat krúha, polojno lehko dá za pobo'zne cíle i polovico nyemi Bòg blagoszlóvi, kak je blagoszlóvo melo i olí szírote dovice, stera je hráníla Eliasa. Szamo té navòke lacsen nemre dati, ár nyemi je nígdár nè zadoszta, ka má. Pri darúvanyi nász lübéznoszt i molítev more vodítí. Neszmímó glédati na tò, csi grehsni, 'zalosztíni, zgüblení lúdjé jesztejo med nami. Najprve sze mí za bodócsnoszt, a nè szamo za dneszdén moremo szkrbeti. A csi je sto grehsnik, zgüblenec posztáo, tomi szo neprílike i okólnosztí rávno telko kríve,

Po edne vere bísztrom gnányi szí je pòtník pri prísztanyíscí zdehno:

— Do gojndne tú osztánes, te pa mírovno nazà ídì z-autójom i vu várasí k-polícíji odneszí eto píszmo. Tò más jezero ráhnskí. Szí me razmo?

— Razmo. Escse mí kaj scséjo plemenítí goszpon zapovedatí?

— Eto pòt nè. Odpraví, ka szem tí pòvedao. Zdà pa ídì v-edno ostaríjo, etí ne sztoj.

Písta sze je naklono i odpelao sze je pòleg zapovedí v-edno falèso gosztílno. Nè je meo vòle szemtá po várasí hodítí. Bojao sze je zgübití nedovèdno prísztlúzení dohotek. Cèloga leta plácsó je zdà naednòk dòbo.

Na drúgi dèn vecsér je prisao domò. Szamo v-gojndno sze je zglászo na polícíji z-píszmom. Na fòkapítánsztví szo szí csúdnó 'znyím djáli. Vesz vrèdnoszt szo nyemi vkrà vzéli, notrí szo ga záprílí, kak pomocsníka. Pri vòposztlúhsányi sze je krepko bráno:

— Zapoved szem dòbo i szamo tò szem

szpuno, níka szem nè znao od goszpòda dírektora namenyávanya

— Pa szí dönok jezero ráhnskí vzéo za tò pòt.

— Mení je tò hodílo, tò mí je plácsa bíla, za stero szem vecs mészecov tesko szlú'zo.

Znòva szo ga nazà v-temnícó gnálí. Vu dlání szí je nagno tézko glavò.

Tákso cèno má zláto!

Teske nocsí i dnéve je pretrpo. Vu tésznoj celi szam jedíní sze je brítko jókao, brez dòma bodócsi. Lí szamo eden bíni je náisao vu szebí.

— Tam szem povrgao szvojó vész, vu nyé málo naso hí'zo i lübléna szrdcá. Ali tesko szem delao za nyé dvè dúgíví letí. Od lamp szem szí vkraj vzéo falácsec, naj nyím kém vecs zaszlúzím i pocslnek szprávíni szvojím rodítelóm.

Vszáki dèn szo ga góri gnálí na vòposztlúhsanye. Med krí'zna pítanja szo ga posztavíli. Odkríto, ednáko je lehko odgovárjao, je v-níkom nè meo tála, nedúzen je bío. Pocsaszóm je szveklo grátalo pred nyím, ka je nyegov goszpòd vu onój nocsí z-banke pènezímí odszkocso.

kak on szam; zná biti szmo mi tüdi krivi, csi jeszto falinge med nami, ár szmo nê delali zadoszta prôti grehi. V prisesztносzti sze moremo bole szkrbeti i hüdomi prôti sztáti.

Nas národ má velko pozványe, nájmre mi evangelicsanci. Záto vszi moremo vküpdřzati i z velkov odlосnosztjov eden drůgoga pomágati i delati za bodôcsnoszt. Eden naj drůgoga vcsi, batřuje i opomina na áldove za bodôcsnoszt naso.

Telko sze nindri ne áldůje na pobořna dela, kak v Svájci. Té ország, steri je máli i navêkse szami plamin sztoji, sterinema nê 'zeleza, nê steinkola, ní drůgi podzemni kincsov, je tak blagoszlovo goszpodin Bôg, ka je eden najbôgatêsi, nájkulturnêsi ország na szvéti. Cepika sze cepi, naj bôgsi szád prineszé, zrno sze proba i szemen sze csiszti, naj de bole plemeniti i csiszti pôv. Szamo nasa deca bi naj dale 'zivotárila i dale hodo nas národ po szvéti v nap-szám, v tabor i. t. v.? Glédajmo i darůjmo za nasega národa zrasenyé! Sto dá za naso bodôcsnoszt eden dinár, Bôg nyemi ga jezero-jezerkrát oblôna.

V-Apaci.

Juniusa prvo nedelo szo Kováts sinyôr z-Fliszár János vp. vucsitelom v-stajarszko odszel-jene, v-Apaci vkűpszprávlene verníke priglédali V-lêpom racsúni, blůzi do sztôdvajszeti sze ji je

Za eden tjeden je szploj v-cágloszt szpadno.

— Escse me gori znájo obesziti za goszpon direktora volo. I te de pravico meo Bihar-tatárszki ritar, ka nedenem vecs szvoje nôge prek tiszte vêszi határa.

Szledí nyemi je escse na pamet prislo, ka nyemi je mati tüdi prorokůvala, ka sze vecs nigdár nebudeta vidila.

Dvê vernívi csrnívi okê szta sze nyemi napunile z-sztrahotov, globoka brázda nyemi je nasztánola na cseli, obráz pa oblêdo i szűhi grátao.

Ednôk sze je na tô prebűdo, ka szo ga rano vgojđno gori zdřanfali z-trdoga pricsa, tem-nicsárje ga z-grobijanszkimi recsmi pozdrávlajo i 'zenêjo napřê, ali vu pizsárnici ga z-prijazni-vimi recsámi poszmehávajôcs szprimlejo:

— Szloboden szí, Zvoncsák Pista. Szkita-vec je v-rokaj. Zgrábleni je. Isztino szí gűcsao, ka szí nika nê znao od cêloga dela.

— Ka bô tak zdá, goszpon fôkapitan?

— Lehko ides, kama scsês.

szpravilo vkűper v-dr'závnój sôli, gde szo bo'zo szlű'zbo, szpôved, potom za volo organizácie zgovárjanye dr'zali. Vu dűhi z-pozdignyenim obcsűtênem je veszêlo bilô glêdati, z-kak velkov dűhovnov radosztjov szo té brezi pasztêra bodôcse ovcê napunyene, ka sze nyim je ponűdila prilika vu szvojem maternom jeziki poszlűhsati bo'zo szlű'zbo i v'zívati vecsêrjo Goszpodnovo, vu dűhi szpêvati szvétó peszem: „Bojđi veren v-tvojoj veri“, i tak sze potrdjávati vu verszkom polo'zái, steroga nateliko 'zízajo.

Kelko poznani obrázov, imén i právi prêkmurszki típusov szmo priliko meli viditi, tak da je cslovek tak miszlo, ka je eti domá v-steroj-koli szlovenszkoj gmajni. Z-Prêkmurja z-vsžake gmajne, z-vsžakoga kraja jesztejo tam nasi evangelicsanszki bratje, ki vu Apacsa krajíne vesznicař raztorjeno 'zívêjo. Té lêpi racsűn evangeli-csánov, ki szo z-nasega têla têlo, z-nase krvi krv, nase szv. materé cêrkvi deca, nasega roda kotrige, moremo dűhovno podpêrati, neszmimo ji pűsztiti znicsiti, da sze ne pogűbijo, nego v-nasoj szv. materi cêrkvi obdr'zijo. Nájbole ne-odlášano bi bilô, kak szami 'zelêjo, csi bi sze nyim mogao eden evang. vucsitel tá premesztiti, steri bi vere návuk vcsio i kak levita szlű'zbo bo'zo odprávlao, nyí dűhoven voditel bio, ár kak szami právijo: mí sze escse obdr'zimo, ali ka bode z-osztanki, z-decê nase? — Tô 'zelênye nyihovo sze po cêrkevne oblászti szkrbносzti,

— Kama scsêm . . . — szí je globoko zdêhno.

— I persze, nazâ dobis tvoje pêneze.

— Oh, Bôg moj, — szo sze nyemi ocsi zaszkűzile, — 'ze szem szí tak miszlo, ka mi je vsze totá!

— Na postenom deli zaszlű'zeni pênezaj blagoszlov jeszte, moj szin . . .

Niti szam je nê znao, kak sze je vô szpi-szárnice prikláto, szamo li telko je vzêo na pamet, ka ga szêmtá szűnyávajo, kak po vilici mű-decs ide med národa válovjem.

Roké szí je na prszi prite'zo. Szegrêvala ga je puna 'zacska. Banke szo vu nyê somátale . . . (Dale.)

1630. juni 25-ga, rávno sztô lét po gori-cstenyê Ágostonszkoga verevadlűványa, je sztôpo na Nemsko zemlo v Pomerániji Gusztáv Adolf svêdszki krao i zacсно on boj, od steroga Breitenfeldszkoga bojicsa szpômenka kamen etak veli: „Obráno je za szvét vere szlobodscsino.“

csi rávno preci nê, za nistero leto szpuniti má, da dobijo ali ednoga missionár-dühovnika, ali pa vucsitela. Po pár lét tekáji bomo 'ze meli na tó pripravlene mocsi, steri 'ze vu vucsiteliscsi studirajo. Z-bo'zov mocsjôv sze 'ze vcsákajo nasi z-ovkraj Móre 'zivôcsi bratje, da na nikeliko teliko doszégnejo szvoje 'zelénye, ali prvle sze májo, kak Szobotske fare filia organizêrati i tak pripravleni mirovno pocsakati vrêmen, stero je 'ze nê dalecs. Na letosnyem v-Murszkôj Szoboti jul. 2-ga dr'zánom sinyorszkom gyûlési tó delo tûdi na vrszto príde.

Med privátnim zgovárjanyem szo tê nasi bratje pripovedávali, ka escse zdâ med kath. vere lûdmi vu miri 'zivêjo, za vere volo sze nezametávajo. V-Apacsí bodôcsi plebánus szo potrplivi, dobroga nágiba pasztér, pri mrtvecsni prilikaj nyim zvonenyá nevtaíjjo, kak tó eti prínasz csiníjjo. Isztina, ka szo pri szprávlanya zvônôv evangelicsánje tûdi szamovolne áldove prínásali i pôleg premôcsi darúvali . . . Kak delavni, szkrbni lûdjé zdâ tam vu rodnêsoj i na le'zêsem deli zemlê v-zadovolnoj sztávi prebívajo. Véksi tál je jí táksi, kí szo szí v-Ameriki priszlûzili ono sumo, za stero szo szí tû grûnte szpravili. Vu materiálni sze lepô podigávajo. Z-Kri'zavec Kúcsan Ivan, 'zena je z-Kústanovec, blúzi k-cérkvi na glávnom pláci má lepô i dobro notri obravnano ostarijo, stero vszáke dôbi gosztjé z-zadovolnosztjov obiszkávajo, k-ostariji je szrêdnye lêpo vérsztvo z-potrêbnimi vérsztvenimi presztori prikapcseno. Apacse je lêpa, zadoszta velika i prémocsna vész. Fara z-devetnájszet obcsin sztojí, má veliko, v-sztárom stílusí zozidano cérkev z-trêmi dühovnikmi (dvá szta kaplahána), na kondignácíjo sésztrazrêdov sôlo, velki trg i vecs trstv, gosztíln i. t. v.

Na velko meso, aug. 15-ga bode pá tam po ednom nasem dühovniki bo'za szlû'zba dr'zána, vu steroj zagvûsno i oni vernici tál bodo vzéli, kí szo zdâ, ali nê zvedili, ali pa za neodlâsani poszlov volo v-nyê tál vzéti nê mogli. Goszpodin Bôg jí pripelaj pa vszevkûp na pâvîdenye!

Nôva cérkevna právda i nasa szv. mati cérkev.

(Z-„Magvetô“ Jugoslávie reformátuski krszt-sanov cérkevni mészecsni novín.)

Nyeg. Vel. kralj Alexander I. je sankcioní-

rao Jugoslávie evangelicsanszke i reformátuske szv. materé cérkvi prineseno dr'závno právdo, stere cil je dr'záve k-cérkvam bodôcsó sztávo regulêrati.

Té právde náfontosnêsa zrendelûvanya szo ona, stere z-edne sztráni materé cérkvi vadlûványa szlobodscsino i szamoláden jus, z-drûge sztráni pa vu církevnom deli i nyê zrendelûvany v-'zítek posztávlanyi dr'záva morálno, materiálno i szlû'zbeno pomôcs ogvûsa.

Ztôv právdov je nasa szv. m. cérkev vu dr'závi i z-dr'závnimi oblásztmi zôcsi vöpozdignyena z-one pravdene negvûsnoští, v-steroj je dotêga mao bila, nakeliko sze nyê intencie vu 'zítek posztávijo. Csi szo dr'závne oblászti do etiga mao v-doszta dugoványaj nê znale, kakse juse májo evangelicsanszke cerkvi vu dr'závi, ár je nê bilô na tó dr'závni zákonov, zdâ do 'ze znale, ár de sze cérkev vu vszákom szlûcsáji na nyê zezávála, steroga je Nyegovoga Velicsansztva král podpiszao i vödao. I rávno tak, csi sze je do etimao prigôdilo, ka szo vcsászi nasi vernici dvojili v-cérkevne oblászti jusaj, zdâ sze i oni ogvûsajo od toga, ka nyê zrendelûvanya tak za obcsinszki, kak za szvoji lasztni intereszov szpunyavati morejo.

Právda popolno vereszlobodscsino ogvûsa cérkvi. Bo'ze szlû'zbe szlobodno i ocsiveszno lehko dr'zímó, niscse nam tó nindri neszme prekrátiti. Ali nê szamo bo'ze csészti szlobodscsino ogvûsa, nego cérkevni vucsni, dobrotivni i drûgi kulturni dêl szamoládno i szlobodno odprávlanye tûdi. Csi dobro prerazmimo tó právdo, v-nyê sze ogvûsajo vsze církevne, verszke ôprávice. stere je pod znotrêsniov misziov nászlovom odprávlati segô mêla. Nedelna sôla, biblinszki krôgi, mladêncov drûztva, szpêvnikhorusje, vere okreplenye, potrdjávanye, znanost razsûrjánya dela, szírotni hí'z i vszê dobricsinêny ôprávic szlobodscsina i obramba. Vu nyê jeszte, da vu vszê soláj sze verenávuk po církevni faktoraj má vcsiti i nadzorovati. Ogvûsana je dühovnikov osznávlanya sôle gordr'zánya jus i dokecs tákse nebode, nasi theologosje sze szlobodno májo v-zvûnêsnye országe idti vcsit. Ogvûsano nam je, da pri tanácsivanyi i od toga gorivzêti napisznikaj, vu znotrêsnym církevnom dotikanya píszmaj, matrikul szpelávanyi, z-tê izvlecskov vödávanyi szlobodno materin jezik nûcamo, pri tom poszlêdnyem z-tém omejenyem, ka csi tê, kak dr'závni dokumenti szlû'zijo, sze vu dr-

'závnom jeziki morejo vöposztaviti. Vréd je vzéto nasi evang. cérkevni szvétkov dr'zánye, na steri dr'závni, obcsinszki csesztnici i szlű'zbenici, vojáki i dijáki prösztó májo i tak lehko k-bo'zój szlű'zbi prihájajo.

Zvön vereszlobodscsine szpozna tá právda materé cérkvi popolno szamoládno szlobodscsino, *autonomijo*. Po cérkevnom 'zinati száma zravna, odeberé szamoládne korporácie, oblászti, násztave, organizácie; szlobodno odebéra vsze szvoje csesztnike, gori szí obdr'zi dr'záva on jus, ka nájvisisega dűhovnoga ravnitela (pűspeka) král potrdí, nájvisisega szvetszkoga ravnitela (inspektora) odebránye právdeminiszter odobri. Cérkevne korporácie szo pravdene oszobe, vszáke féle vrédnoszt szí szlobodno szprávjó, tő neodviseno lehko szamé obravnávajo pőleg nájvisisega racsunárszkoga sztolca kontrole; na szvoje potrěbsine pokritje na vernike dácso lehko navr'zejo vő. Cérkevno usztavo král pozdigne na pravdeno mőcs, pőleg stere cérkevne pravdé rávno táksi jus i mőcs májo, kak dr'závni zákonje.

Pőleg vadlűvanya szlobodscsine i szomoládno ravnanya sze tá právda poszkrbi za ono dr'závno podporo, stero evang. cérkvi dati naměni.

Pőleg té právde dr'záva matericérkvi sztálno podporo ogvűsa i vu vszákoga leta prorasun na té cil gvűsno sumo notrivzěme. Zvontoga zrendelűje i za dűznoszt dene politicsnim obcsinam, da csi sterojkoli konfesziiji sztálno materiálno podporo darűjejo, tő vu obcsini bodőcsim ovim konfesziijom pőleg vernikov racsűna primerno tűdi morejo dati.

Od materiálne podpore je fontosněsa ona pomőcs, stero tá právda cérkvam teda zravna, gda k-nyé szkoncsanyom i zrendelűvanyom v-'zitek posztávlanji dr'závni oblászt uradno pomőcs ogvűsa. Vu tőm szlűcsájí sze tá právda nateliko poszkrbi, ka ně szamo ogvűsa cérkevne dácse po dr'závnój pőtí notripobránye, nego z-edním zravna, da sze na cérkvi 'zelěnye, ali li csi tő 'zelé, cérkevno dácso dr'závni orgáni z-dr'závnov dácsov navkűp sztérjajo notri i v-strttální obrokaj cérkevnoj oblászti prěkdájó.

Cérkevne oblászti szkoncsanya i zravnanya, cérkevne szodnije szklepov v-'zitek posztávlanji dr'závne oblászti pomőcsi v-právdo szklenenye je ně szamo z-té sztráni fontosno, ka tő dr'závne oblászti pőleg právde tűdi bodo dalé, nego i z-one sztráni tűdi, ka vszi oni, ki szo szamo z-szilov gotoví dűznosztí szvojoj zadoszta vcsi-

niti, potom vidili bodo, ka sze té dűznosztí ognoti nemorejo.

Vu etoj právdi je bár ně vszáko pitanye rěseno, stero bi z-cérkevno 'zitka polo'zája 'zelno bilő; tá pitanya szledi v-ednom medkonfeszionalnom zákona naréditi bodo rěsena. Z-radosztjov pozdrávlamo eto právdo, ár nase szv. materé cérkvi k-dr'závi bodőcsó sztávo vzeme vréd i nakáže ino nam dá priliko, da vkűppozváni 'zinat cérkevno usztavo i organizáció k-vezdásnyemi premenyenomi polo'záji primerno konstatěra. I tűdi záto, ár nase m. cérkvi temelne szlobodscsine i szamoládnosztí jus v-právdi potrdí i z-dr'závnov pomocsjőv cérkvi respektus podigávati je pripravna. Ka je 'ze po pretekőcsi edenájšzet lét szkűsenosztí jáko potrěbno.

Neszmimo sze na tő gájíti, ka sze verszki 'zitek z-právde mocsjőv podigávao bode, ár známo, ka 'zitek szamo Dűh darűje, steri je szv. m. cérkev na bivoszt prineszao. Ali vu onom boji, z-sterim sze je vidőcsa m. cérkev z-vőněsnyimi i z-notrěsnyimi protivnikmi boriti prisziljena, sze radűjemo i toj od zvőněsnye sztráni pridőcsój nájmensoj pomőcsi, csi sze glih nedr'zi ona k-bivatki, nego szamo k-zaopásza vődopunenyi. Vűpamo sze i mocsno verjemo, ka de eta právda nasoj szv. materi cérkvi na veliki haszek i dobrőto. (Cěli zákon od rěcsi do rěcsi na ocsivesztinoszt dati vu etom liszti nedr'zimo za potrěbno, ár té zákon vu „Slűžbeni Novinaj“ Drávszke banovine, itak vszáki lehko nájde. Red.)

Radosztí glász.

Nemška Radgonszka evangelicsanszka gmajna je juniusa 15-toga, na szv. trojsztva (bėlo) nedelo predpoldněvom ob 11-toj vőri, med nepozáblenim pobo'znim őszvetkom polo'zila dolí znőva zidane cérkvi fundamentni kamen. Ti mrtví z-grobov sztanyűjejo. V-1599-tom leti je pregnála z-Radgonye verepregányanya divja oblászt dvá evangelicsanszkiva dűhovnika, cérkev i farov je pa z-pűksenim prąhom porűsiti i v-zrák pűsztiti dála — i ovo — z-velikoga Bogá pomocsjőv sze po trisztődevětdvajszeti lėti pá zida v-Radgonyi na nájlepsem presztőri nőva evangelicsanszka cérkev Bőgi na diko, vernikom pa na dűhovno podigávanye. „Deklűska je ně vmrla, nego je szamo szpála.“

Na őszvetka aktusi szo nazőcsi bilí pod

Dr. Spanuth leobenszkoga dühovnikseniora vodstvom stajerszkoga senioráta evang. dühovniki. Z-Prëkmurja evang. sinyori je vu szôszedov radoszti szo tál vzéli goszp. Benko Jó'zef seniorátni inspektor i g. Kováts Stevan senior, z-szobotske, bodonszke, z-g. szlávecske ino z-püconszke fare vernikov jáko velika vno'zina. Dr. Spanuth senior szo dr'zali edno krátko, z-globokov navdúsenosztjov napunyeno poszvetstüvanya predgo, vu iszkreni recsáj, z gorëcsim govorom szo sze szpômenili, kaj i vu obernász plavajôcsi oblákaj szo sze z-nami navküpe veszelit prisli indasnyi radgonszki evangelicsanszki martirje, ki szo za vere volo mantrnikszto pretrpeli. Düh nyihov sze je vjedinao i veszeli sze z-eti bodôcsi vernikov i nazôcsi bodôcsi dús dühovnoj radoszti. Lic. Goschenhoffer Henrik vezdásnyi radgonszki dühovnik szo gori precteli gmajne krátko historijo vu szebi dr'zëcsi dokument, steri je z-ôszvetnim tálom polo'zeni vu fundamentni kamenpriprávteno meszto. Nazôcsi bodôcsi dühovnici szo porédi vu genlivi govori blagoslovili fundamentni kamen, kak bo, ze hi'ze zidanya za csëtek. Nisterne solszke deklina szo k-priliki merne versuse deklamálivale, za sterimi szo Kováts Stevan senior z-zaprtnov molitvov záprli ôszvetek. Mësztna dálárda je zmësz khorusne peszmi popëvala; obcsinsztvo pa: „Dicsi dusa moja; Trdi grád i Hválmo mí vszi Bôgs z-szrdcom, z-delom, z-vúszdami“ cérkevne peszmi.

Vecsér je verszki vecsernik bio. na stero-ga szo z-Grádca, z-Fürstenfelda i. t. v. prisli dalárdistje i gôsztje.

Goszpodnoga Bogá blagoszlov bojdi na zacsnymom velikom deli, nyegova zmo'zna rama je pripelaj k'zelnomi dokoncsëtki!

Radgonye sztancsarje szo tûdi z-prijaznim tálom pokazali vö k-mále evang. gmajne i gôsztam, csaszti i lübéznoszt. Hi'ze szo z-zásztavmi ôszvetno osznájzili, tak da je váras vu zásztav plahotëcsem válovji plavao. Szrdcsna hvála nyim bojdi za tó prijaznivoszt!

Otrokom.

Nebesko nazveščavanje. „Hválte Gospodna, ár je dobrotiven, i milošča njegova trpi na veke.“ (Zolt. 106, 1.)

Ka čüti zdá vaše srdce, lüblëna deca, na konci šolskoga leta, pri začëtki vakácije? Radü-jete se, jeli? Žmetno verjem, ka bi bilo takše dëte, štero se nebi radüvalo zdá zakójvalo. Dosta se ji veselí dobromi svedočanstvi, dosta kakšemi šenki, šteroga so dôbili za svoje dobro oponášanje i paščlivost svojo. Šteri se je në včio dobro, niti se në oponášao dobro, tisti se tûdi radüje slobodščini. Dosta se ji radüje, ka do zdá lehko šli k-dedeki, k-babici, ali k-drügomi lüblënomi rodi, ali vu kakše lêpo mesto. Kapa ešče što se vsëm etim sküпно lehko ra-

düje! Jeli de mëla mesto vu nyegovom málom srdci tá vnôga radost?

No, drági moji máli, tó vam veli Düševni list, ka radosti nigdár nemre biti dosta. Z-istin-ske čiste radosti, nad sterov se Bôg tûdi zná radüvati, z-té nigdár nemre biti dosta. Záto, vu kelkoštëč radosti máte tao, ëto nebesko nazveš-čavanje bi zdá rado ešče pridálo k-vašoj radosti.

Jeli slišate, na kôj vas pozáva zoltárski pisátel Dávid krao? „Hválte Gospodna, ár je dobrotiven, i milošča njegova trpi na veke.“ I etakse je në samo ednok písao on vu svojem 'zitki. Či spreglëdnete zoltäre, dostakrát nájdete vu nyi etakše gorpozavanje. Dávid krao se je preveč znao veseliti, preveč znao zahválen biti prôti Bôgi i në je henyao gori drüge tûdi na tó büditi, naj se radüjejo i bodejo zahválni. Ali vëm tûdi nega na svëti vëkše radosti, lüblëna deca moja, iiki je tá, či čüti človek, ka vsáko radost je Bôg pripravo za njega.

Vu lêpoj vakáciji napré pridejo tûdi takši dnëvi, gda se že vsáke zmëne navolite i nete znali, ka kabi činili. Ostanite té lepô tiho i var-dëvajte si misliti, ka kelko radosti, kelko blagoslova ste dôbili od Bôga, samo vu tom dolipretečenom leti. I té vzemte napré i spopëvli-te po rédi one lêpe pesmi, štere se v-etakšo formo-začnejó, ka: *Hválte! Dičte! Zvišávajte!*

Vgonitke.

Deca! Zdá vam do septembra nedam nôve vgonitke, ár vas neščem môtiti vu počivanji vašëm. — Vu prvëso numero Düševnoga Lista notridjáni vgonitk razložitev: I. Jožef, Jakabov sin; Jožef, Kristusov varivač; Jožef od Arimathie. II. Marka 11, 24; Mataja 7, 11; I. Jakuba 1, 17. Prav sta je samo dvá razložila: *Frumen Emilia Dolnji Slaveči i Podlësek Josko Sebeborci*. Obá-dvá dobita po posti knige za senk.

Rázloczni máli glászi.

Radoszti glász. „... Drzmo vadlúvanye vüpanya neszklekajôcsëga; ár je veren, ki je obečsao.“ (Zid. 10, 23.)

— **Pozványe.** Prëkmurszka evangelicsanszka sinyorija szvoj létni gyülës juliusa 2-ga bode dr'zála v Murski Soboti, na stero-ga sze vsze pos-tüvane gmajne z-tém opominanyem pozovéjo, da vu naprej dr'záni gmajnszki gyülësaj szvoje zavüpnike odeberéjo i z-pravilno obravnanimi na-piszkí oblasztsene na gyülës poslejo. Redovék: 1. Ob 8 vöri bo'za szlüzba, za tóv offertorium na podporno drústvo. 2. Sinyôrszki gyülës vu cérkvi. 3. Gyülësa osznôv, Na-pisznika veritelov vöimenüvanye, Predszednika predgovor. 4. Sinyôra naznanënye i toga punk-tumov razprávlanye. 5. Preminôcsëga leta sinyôr-

szkoga gyűlése napisznika razprávlanye. 6. Disk-triktualnega gyűlése napisznika razprávlanye. 7. Statisztika. 8. Diacszkoga dōma naznanilo. 9. Racsunszkoga sztolca naznanēnye. 10. Pēneznika racsundávanye. 11. Podpornice gyűlés. 12. Prosnye. 13. Prisesztnoga leta gyűlése meszto. 14. Zaklűcsek. — Murska Sobota 1930 junius 17. KOVÁTS STEFAN sinyōr, BENKO JOŽEF sinyōrszki inspektor.

Augsburg 1930. Ob priliki 400 létnoga jubileuma ágostonszkoga verevadlűványa sze na velikanszke őszvetnoszti priprávlajo v Augsburg-várasi, v Nemcsiji. Ouszvetnoszt prvi tao jun. 25-ga bode dolitekao, gda je ágostonszko vadlűványe goriprecsteto; drűgi tao pa szept. 22-ga, gda je obramba (Apologia) verevadlűványa prėkdána.

„Augustana“ őszvetek nase pűspekije. Na riszáliszke szvétke je szvétila nasa pűspekija 400 létnico Ágostonszkoga verevadlűványa v Kraljevičevoji nē dalecs od Beograda. Ouszvetek je nezgrűntano pozdignyeno dolitekao. Nazōcsi szo bili: zasztōpnika Ny. Vel. kralá i vláde, rázlocsne oblászti, nemski követ 'zenov z Beograda, nase cėrkvi vodilni mō'zje i okōli 4000 lűdi. Visziki gosztje szo prevecs lepō bili szprejėti. Blűzi jezero peszmarov je popēvalo dr'závni himnus i nase cėrkvi himnus: „Trdi grád . . .“ Navdűseni govor szo dr'zali nas pűspek Dr. Popp Filip. Ouszvetno predgo i naprėdávanye od Ágostonszkoga verevadlűványa szo meli Dr. Bruno Geissler, generálni szekretár Gusztáv Adolf drűstva z-Leipziga. Peszmi i őszvetne govore je rádío z-Beograda po cėlom országi daledávao. Bilá szo escse lűdsztvinszka naprėdávanya i peszmarov őszvetek, na sterom je 21 szpėvni khorusov vzelo tao.

Lėpi szpōmenek. V Morávszkoj nasoj gmáni je premino május 7-ga nas verebrat, Horvath Ivan sztaroszti szvoje 48-letí. Nyega 'zalűvajōcsa familija nyegova je pri morávszkoj gmáni na nyegov vecsen szpōmenek 500 D. fundácie djála z-tém goridjányom, naj sze interes ete fundácie vszako leto za senk darűje dvōma nájbōgsima konfirmandusoma, ali nē vu pēnezaj, nego vu formi pobo'znoga zdr'zėtka knig ali csaszopisza. Bárbi mogli vecskrát naznanjati etakse csedno csinēnye!

'Zinata IV. szeja je jun. 11–13. v Novomvrbászi bila dr'zana. Z-nase sinyorije je nazōcsi bilo 8 odposzlancov. Nájfontosnēse szkon-

csanye je, ka de nasa cėrkevna krajina szamo ednoga pűspeka mēla i nē dvá, kak szmo prvlė nakanili. Nasi cėrkevni zăkonov nacsrt sze zdá predlō'zi Ny. Vel. králi za volo sankcioniranya.

Evangelicsanszko stampno drűstvo za Jugoslávio. Ob priliki szeje 'zinata jun. 12-ga je organizėrano v Novomvrbászi „Evangelicsanszko Stampno Drűstvo za Jugoslávio.“ Toga drűstva vorcanje szo 'ze potrdjeni. Vu odbor szo zvoljeni nasi csaszopiszov glávni reditel, Luthár Ádám tűdi.

Glászi z Montevideoja. 'Ze dobri pár mēszecov je le'zalo vu kisti reditela piszmo, stero je z Ju'zne Amerike prislo od ednoga nasega domacsina. Piszmo je jáko lėpo piszano, z-csednimi miszlami napunyeno, ali szlabe glászi nam prinása od oponásanya nisterni nasi odvandrani, poszebnó deklin, stere sze szpozábijo z-szėbe, z-szvoje rojsztne krajine, z-szvoji lűblėni máter, stere szo je z-te'zkm tálom i z-szkuzami gorizhránile, na perōti pűsztile. Nisterne deklín celō nepremisleno i po lėhkoskom 'zivėjo. Po nedelaj meszto Bo'ze hi'ze szamo razveszeljávanya iscsejo. Pozábijo tō, ka po dinom-dánomi pride szánom bánom, dűhoven i teloven szpadáj. Piszmo na pokonci etakse opominanye prineszė: „Naj szí dobro premiszlijo nisterni sztarisje, steri szo szvojo deco odpűsztili z-szvojega toploga gnēzda. Ár kak te ftice, stere szo 'ze natelko gorizhránile szvoje mláde, da szo szkoron mogle leteti, szo je zacsnole klűnati, naj szamo odletijo od gnēzda, rávnotak sze je godilo z nisternov decov, ka szo mogla szvoj dom odpűsztili i po szili v drűgi ország idti, v sterom szo nē poznáni, pa tűdi nemajo nikoga, k-komi bi sze obrnoli, sto bi je na dobro pōt szprávlao i zăto niká dobra nedoszėgnejō.“ — Drűgo piszmo sze etak glászi: *Montevideo*, 1929. XII./19. Visziko postűvani goszp. Dűhovnik! Oprosztite, da vasz pozdrávlam z dalesnye krajine z Ju'zne Amerike. 'Zelém nyim 'znyihovov familijov vrėd od goszpodnoga Bogá lėpo zdrávje i Bo'zi blagoszlav! Eti vu nasoj nōvoj domovini szo zdá bōgsi dnėvi, ár je nē taksi mráz, kak v rōsztnoj domovini. Topli szo, ali dōnok mrzli. Eti zdá lepo korine cvetėjo, jali mēni dōnok kak bedėk disijo. Lėpi je v́aras Montevideo, i nyega krajina, ali nēje nam szladtka rojsztna domovina. Ali more nam bití zdá domovina, csi gli nam je nē vu nyē zibelka tekla. Zăto je eti tűdi dobro, ali domá je li szladko. Oh da bi 'ze

szkoron priso dén tiszti, ka bi jasz mogôcsi bio nazáj domô priddi! Vü pam sze vu Bo'zem imèni, ár po tom dugom potüvanji prek po Oceáni i po ti vnôgi szkúz 'zaloszti nam je pálik zislo szunce radoszti. Visziko postüvani goszpon Dühovnik! Edno 'zelénye mam, csi bi mogôcse bilô, ka bi jasz lehko vdáblao nas evang. „Düsevni Liszt“ eszi vu Ju'zno Ameriko! Prevecs bi rad i veszéli büo, ráncs tak, csi bi tam vu nasoj Püconszkoj cêrkvi njihov glász csüo! Csi do mogôcsi, naj mi rédno posilajo. Eti vu Montevideoi mámo edno evang. cêrkev, vu steroy sze bo'za szlú'zba pp Nemskom jeziki dr'zi. Zdá sze pá edna velka zida. Ali 'zalosztno, nase mladézní eti v Montevideoi je szlabo 'zivlénýe i tak nezrecseno bo'zno csinénýe. Nêje gvúsnó vecs ni ednomi sztarisi szvoje cséri tak dalecs po szvétí püsztíti med tihinszki národ. 'Zelém nyim vsze nájbôgse! Tak osztánem z Bogom do znôvics vidénýa i csákam eden máli odgovor: Kovats Lajos i Vilma Salamonci, zdá Montevideo. Pozdravljajo ji tüdi Krányec János z szvojov familijov z Pecsarovecs eti prebivajocsi.

Gornya Szlávécse. Dári na cêrkev zidánye po zlátoj knigi: Küzmits Irma z Nuzskove 50 Din., Krénosz Jo'zefova Gor. Szlávécse 50 Din., Konfirmanduske szo letosz aldüvali 113 Din., Szrédnya 'zelezna evang. sinyoríja (indasnya nasa sztára sinyoríja) je na szvojem lánskom gyülesi aldüvala 100 Pengőjov. — Dári na grüntni kamen farofa: na prosnyo g. dühovnika szo poszlali g. Schwela dühovnik iz Disse-na, Lausitz (ki szo ednók tü hodili pri nász oszébnó 'ze v Murszkoj Szoboti) 30 Reichs Mark, tö je 400 Dinárov. — Vszém daritelom nájtöplésa hvála! Proszimo nadale däre na naso cêrkev i za farof grüntni kamen!

Nase sinyoríje dühovnicke, inspektorje, kántorje i ovi csesztnicke szo maj. 26. v M. Soboti meli szvojo szprotölésnyo szpôved, po steroy szo Siftár Károly bodonszki dühovnik vöobszlü'závali Szvétovecsérjo. Za tem je konferenca dr'zána, na steroy szo sinyôr naznánye dáli ka kelko Növi Zákonov more vszáka fara prevzéti. Vsze nedele junius mészeca sze naj szpominajo dühovnicke z-ágostonszkoga verevadlúványá. Sinyoríje szpráviscse jul. 2-ga v M. Soboti bode. Razpravleno je od vecs fontosni cêrkevní pitány.

Gornya Szlávécse. Májusa 11-toga szmo meli gmajnszki gyüles, na sterom szo dozzahvá-

lili od szvoje glávne kurátorszke csészti Skodnik János, szabô iz Gor. Szlávécse. Nyega je gmajna 1920-ga leta szept. 11-ga posztávila na eto szlú'zbo, stero je nesztanoma z dobrov volov szpunyávao. 10 lét szo bili nas gmajnszki drúgi voditeo vu dobrom i hüdóm vrèmeni. Vu nyegovom vrèmeni szmo gorizozidali nôvo cêrkev. Péneze za nyegovo szlú'zbo nigdár nê proszo od gmáne, doszta pôti je ksenki opravo. Záto na etom mieszti tüdi hválo právim nyemi za doszta trüdov, stere je trpeti mogao szkôsz 10 lét vu fari nasoj. Gmajna protokolno zahválnoszt je dála nyemi. Na tom gyülesi je odebráni za gláv-noga kurátora gosztílnicsár Huber Franc, doszedásnyi drúgi kurátor iz Kuzme. On je bio nas voditeo pri cêrkvi zidányi, brezi nyegove pomôcsi 'zmetno bi sztála nasa nôva cêrkev. Vsze dobro 'zelémó tomi nôvomi glávnomi kurátori vu csészti nyegovoj! Bo'za milosztza naj bode na deli nyegovom!

Konfirmácija. Májusa 29-ga, na dén G. Jezusa obládnosztí, koronüvanya i dike je bila v Püconszkoj cêrkvi ôszvetna konfirmácija. Konfirmálivani je bilô, pokreptüvani vu veri i gori-vzéti vu réd gmánszki kotrig 22 decskov i 24 deklin. Dühovnik szo pôleg I. Moz. 32, 24–29. dr'zali konfirmandusom büdècsi govor. Konfirmandusje szo pokázali, ká glávna vcsenyá szv. vere nase krsztsanszke poznajo. K-oblübe dëvanyí szo lêpe, pripravne versuse pravli; med ôszvetkom vecs pészem popévali. Petéro szírotic brez ocsé, dvé brez materé i dvé z-célá szírotici szo dühovnik poszebnó tüdi blagoszlovíli, pri sterom sze je vszáki szkúzo. Naj ete lêpi dén deci i rodítelom kém bole nepozábleni osztáne vu nyihovom cêlom 'zitki, záto je fara vsze konfirmanduse obdarüvala z-lèpimi szpômenka lisztami, dühovnik pa z-pobo'znimi csaszopiszmi. Ka ti konfirmálivani z-djányom tüdi scséjo 'zivetí za naso szv. m. cêrkev, kre toga szvedocsi nyihov vküpdáni áldov 347 Din., z-steroga sze darüje decskov áldov 165 Din. na Podpornico, deklíc áldov 182 Din. pa k-neszprhlivomi venci v szpomin na Luthárovo Fliszár Sarolto za Diacskoga Dôma stipendij. Cêrkev je pri toj ôszvetnoszti nabito puna bila. Doszta verníkov je priso z-szôszedni far glédát ete pozdignyeni ôszvetek.

Odlikoványe. Nas püspekadministrátor Dr. Popp Filip szo ob prilíki szvojega zádnyega obiszka v Dáníji vizziko odlikoványe dôbili od

dánszkoga kralá. Bili szo szprejéti od dánszkoga kralá, ki sze je temeljno dao informirati od sztáve evangelicsanszke cérkvi v Jugosláviji. Radúje-mo sze odlikováni nasega neobtrúdenoga agilnoga púspeka.

Domô je odísao maj. 18-ga dugolétni siritel Biblije, vréli szluga Goszpon Jezusa, Južina Franc, ki je prinasz túdi dobro poznáni bio. Ozn. 14, 13.

400 Din. na podporo. V prvêsoj numeri szmo naznanili, ka szo darúvali eden plemenite düse nas veredományi [na pomôcs szrmaskim, dobroga szrcá, oponásanya i vcsenyá dijákom 400 Din. Ár je vecs proszilcov bilô, te zlátoga szrcá darovnik szo escse pridáli 200 Din. Tak szo dôbili po 200 Din. senka: Csahuk Sándor maturandus, Dsubán Lacko VII. sôlec; po 100 Din: Oucsek Franc i Kúcsan Kalman vucsiteljiscsnika.

„Kazács“ k-dnévnomi cstenyê Biblije je vöosztáo z-ete numere zavolo zmenkanya presztora.

Prisesztna dvojna numerá Düsevnoga Liszta augusztusa 10-ga pride.

„Protestanti v Prekmurju“. Profeszor Baš z Maribora szo edno intereszántno szpoznávanye písali v „Geografski Vestnik“ csaszopisz od protestantov v Prekmurji. Céli artikulus je objektivno i z-poznanyem dugoványa szpíszan. Za tó delo szmo g. profeszori Baš dosztójno lehko zahválni.

„Néba i zemla prède, Recsi moje pa nikak neprédo. Jeli szí je gotov vadlúvati z szrdcom, z vúsztami i zítkom?

V Puconszkoj fari je na Prékurszko Ev. Podpornico naszedtjôcsi áldov vküpnabrání: 1) dohodtek vu cérkvi vödjáni podporni ladic 59.50 D, 2) dohodtek mosnye na szvétek reformácije 104 D, 3) na Trikrálovo pri podoornoj bo'zój szlú'zbi offertorium 681.80 D, 4) darúvanye po zlátoj knigi 30 D, 5) konfirmándusov (decskov) áldov 165 D, 9) po vesznica j nabráni áldov: Andrejci 76.5; Bokracsi 22.5; Brezovci 119, Dolina 40.5, Gorica 40.5, Krnci 26, Lemerje 121, Markisavci 65, Moscsanci 55, Pecsarovci 58, Predanovci 136.35, Polana 70.30, Puconci 188, Pu'zavci 114.5, Szebeborci 178.5, Salameneci 70, Vanecsa 37; v 17 vbcsinaj je vküpprislo 1418.65 Din. Vszevkü je tak darúvano na Podpornico 2458.95 dinárov.

Posta: Bohár Lajos Polssen. Veszeli me, ka vu tühinszkom országi z-radosztjov csté-

te nase csaszopisze. Pêneze z-zahválnosztjov prijao i túdi zrendelúvao Vam, ka szte 'zeleli. Z-toplim pozdrávom!

K. I. B. Na vaše pitanye, ka kaksi szvétek je têlovo i csi lehko vzeme tao vu toga szvétká procesiji ogvüsani evangelicsánec, Vam nakrátci eto preszvetsenyê dámo. Tejlovo jedino r. kath. céркеv szveti. IV. Orban pápa je zrendelúvao 1264-ga leta ete szvétek, na sterom sze v oltárszkom szvesztvi nazôcsi bodôcsi Krisztus z-proceszijov moli. Od Tridentinszkoga 'zinata mao (1546) ete szvétek nevtajeno antiprotestanszko licojno má, ár je gláven cil nyega etak vküpszklenyen: Pravice obládnosztí eden akt je ete szvétek, obri lá'zi i jeretnistva, naj protivnici — vidivsi tak velko pompo, bliscsenye i radoszt, ali vrti totá bodo, ali od szramôte obvzétí i zmôtani, sze nazádnye szpametújejo. — Rávno za toga volo eden ogvüsani evangelicsánec vu têlovov procesiji nemore taovzétí.

Szamovolni dári na goridr'zanye Düsevnoga Liszta: Bükvics Ivan Lemerje, Podlészek Stefan Szebeborci, Godina Ivan Salamenci, Jonas Jo'zefova Vanecsa 5–5 Din., Edna pobo'zna szamica 30 Din., Panker Franc Puconci 5 D., N. N. na tálnó pokritje vkrá'vzété numere 100 D., Skrilec Stefan Predanovci, Kumin Kata Puconci 5–5 D., Kúhar Stefan Martina 2 D., Cipott János Markisavci 10 D., Lukács Stefan Puconci 4 D., Banfi Stefan Pu'zavci (7) 10 D., Persa Ana Polana 10 D., Santavec Stefan Pecsarovci 5 D., Bencik János Beltinci 10 D., Szedonya Janosova Vanecsa 5 D., Banfi János Salamenci 5 D., Oucsek Stefan Moravci 10 D., Kólosa Jo'zef szabó Puconci 10 D., Keréc Ferenc Budapest z-Keréc Juria naprêplacsilom 200 D., Cugh Sándor Budapest z naprêplacsilom 50 D., Koceth Lajos Macskovci 10 D., Krányec Sándor Krnci 10 D., Heklits Stefan domanjsovszke fare inspektor 109, Fartely Károly Krnci 10 D., Fartely Károly Bokracsi 20 D., Fajsz Franc Brezovci 10 D., Bohár Lajos Polsen 20 Din. — Radi bi nadaljávali! Szrdcsna hvála za té dáre!

V-Bononszkoj fari je v tekocsem leti áldov nabráni na prékmurszko evang. podporno drústvo: I. Offertorium pri podpornoj bo'zój szlú'zbi: 406 Din. 10 par. II. Po soláj: v Bodonci I. razréd 117, II. razréd 101.50; v Sztrúkovci 100, v Kruplivniki 17, Konfirmándusje 173, szküpnó 508 D. 50 par. III. Po vesznica j: Bodonci 334.60, Zenknvci 69, Beznovci 96, Vadarci 73.50, Poznanovci 85.50, Kruplivnik 54, Radovci 101.50, Motovilci 56, Sztrúkovci 160, Szkakovci-Cankova 300 szküpnó 1330.10. Vszevküper 2244 Din 60 par i 10 grosov to je dvejzerodvesztostiridesztétstiri Din. 60 par i 1 grosov.